

Mishnah Yoma, chapter 8

משנה יומא פרק ז

(1) On Yom Kippur it is prohibited to eat and drink, to wash or anoint [with oil], to wear shoes or to have marital relations [though eating or drinking is subject to karet, the Mishnah merely uses the word prohibited, for the benefit of washing, anointing, etc. These five prohibited pleasures (eating and drinking are counted as one)

א יום הכפורים אסור באכילה ובשתיה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה. והמלך והכלה ירחצו את פניהם. והתיה תנעול את הסנדל, דברי רבי אליעזר, וחכמים אוסרין: ב האוכל ככותבת הגסה כמותה וכגרעינתה, והשותה מלא לגמיו, חיב. וכל האכלין מצטרפין לככותבת. כל המשקין מצטרפין למלא לגמיו. האוכל ושותה אין

correspond to the five times the verse mentions afflictions]. However, a king [who must always be presentable] and a bride [for the first thirty days] may wash their faces and a mother after childbirth may wear shoes [to protect her feet from the cold floor]; these are the words of Rabbi Eliezer, but the Sages prohibit [the halachah follows the Sages].

(2) If one eats the bulk of a large date, like it and its pit, or if he drank a mouthful [enough to fill one cheek-full which is less than a *revi'it*], he is liable [karet, however, smaller amounts are also prohibited. Though ordinarily eating an olive's bulk of prohibited food results in liability, since the Torah states regarding Yom Kippur: "You must afflict yourselves" (Leviticus 16:29), one consuming less than the bulk of a large date including its pit does not alleviate the affliction of fasting]. All kinds of food can combine to make up the size of the bulk of a date and all liquids combine to make up a mouthful, but food and liquid [if one ate

רבנו עובדיה מברטנורא

א יום הכפורים אסור באכילה ובשתיה. אע"ג דאכילה ובשתיה עונש כרת, משום דבעי למתני שאר עינויין דלית בהו כרת, תנא אסור. והני חמשה עינויין כנגד חמשה עינויין הכתובים בתורה. דשבת שבתון דאמור אל הכהנים, ושבת שבתון דאחרי מות, ובעשור לחודש דבחומש הפקודים, ואך בעשור לחודש דאמור אל הכהנים, והיתה זאת לכם לחוקת עולם דאחרי מות, בכלוהו כתיב תענו ועניתם. והני דמתני' נמי חמשה עינויין נינהו, דשתיה ואכילה אחת הן: המלך. צריך שיתראה נאה, דכתיב (ישעיה לג) מלך ביפיו תחזינה עיניך: והכלה. צריכה נוי כדי לחבבה על בעלה. וכל שלשים יום קרוים כלה: והחיה. יולדת: תנעול. מפני הצנה: דברי ר' אליעזר. אכולהו קאי, אמלך וכלה וחיה. והלכה כר' אליעזר: ב ככותבת. תמרה גסה. והיא פחות מכביצה. ואע"ג דכל שיעורי אכילה בכזית, היינו משום דכתיב בהו אכילה, אבל הכא דלא כתיב אלא אשר לא תעונה, גמירי, דבציר מככותבת לא מיתבא דעתיה והוי מעונה. ומיהו קיימא לן דחצי שיעור אסור מן התורה, אלא שאין חייבין כתר ולא לוקין אלא על כשיעור: כמלא לוגמיו. כל שאילו יסלקנו לצד אחד יהיה אותו הצד

half a date and drank half a cheek-full]
do not combine.

(3) If one ate and drank in one state of unawareness he is liable only for one sin-offering [since eating and drinking are both prohibited as breaking his fast] but if he ate and performed a prohibited labor [on Yom Kippur] in one state of unawareness since these are two separate prohibitions] he is liable [two sin-offerings]. If one ate food not fit for consumption or drank liquid

unfit for drinking [i.e.,] he drank brine or fish brine, he is not liable.

(4) Regarding children one does not afflict [and prevent] them [from eating] on Yom Kippur, however, one trains them [to fast a few hours, in the case of a weaker child] a year, or [in the case of a stronger child] two [years], before [they become obligated, as a bar, or bat mitzvah] so that they should become accustomed to perform mitzvot.

(5) If a woman who was pregnant smelled [food and now craves it to the degree that if she is refused it can become dangerous for her and the fetus] she is given to eat until she has recovered. A sick person [who is quiet or refuses to eat] is fed upon the advice of experts and if [he feels that he requires food] there are no experts [i.e., the opinion of the experts are of no consequence and] they feed him relying on his own feelings until he says: Enough.

רבנו עובדיה מברטנורא

בולט ונראה, נקרא מלא לוגמיו, ושיעור זה באדם בינוני הוא פחות מרביעית: **ג אינו חייב אלא חטאת אחת.** דמחד קרא נפקי אכילה ושתייה וחד שמא הוא: **אכל ועשה מלאכה.** מתרי קראי נפקי, ותרי שמות נינהו: **ד אין מענין אותם.** אין חייבין למנוע מהן מאכל: **מהנכין אותן.** לשעות. היה רגיל לאכול בארבע שעות מאכילין אותו בחמש או בשש כפי כח הבן: **קודם לשנה.** שנה אחת קודם לפרקו. אם התינוק חולה ותש כוחו ואינו יכול לסבול: **וקודם לשתיים.** או שתי שנים קודם לפרקו. אם התינוק בריא. ופרקו הוי, התינוקת בת שתיים עשרה שנה ויום אחד שאין דרכה להביא סימנים עד זמן זה ואז היא בת עונשין, ופרקו של תינוק הוי בן שלש עשרה שנה ויום אחד וקודם זה אינו בר עונשין: **ה עוברת שהריחה.** העובר מריח ריח התבשיל והיא מתאדה לו, ואם אינה אוכלת שניהם מסוכנים: **על פי בקיאים.** רופאים מומחים באומנותן: **אין שם בקיאים מאכילין אותו על פי עצמו.** הכי מפרשא מתני' בגמרא, במה דברים אמורים דסומכין על דברי בקיאים, בזמן שהחולה אומר אינו צריך או שותק, אבל אמר צריך, אין שם בקיאים כלל, כלומר אין בקיאותן חשובה לכלום

(6) If one is seized with [illness due to] extreme hunger he may be fed even with prohibited foods until his appearance is restored [when it may be assumed that the danger to his life has passed]. If one was bitten by a rabid dog he may not be fed the lobe of its liver [as a folkore remedy since this is a questionable cure]. However, Rabbi Matya the son of Harash [deems it an effective cure and] permits. Rabbi

Matya the son of Harash further said: If one has a pain in his throat [according to the version of the Bartenurah, he has a pain by his teeth, i.e., his gums are infected, since the infection may spread to his palate and throat] they may [produce and] pour the medicine into his mouth on shabbat [even if they desecrate *Shabbat* through its preparation. This is true even if during this *Shabbat* there is no danger to his life. For example, if it was determined that he requires eight days of treatment, and if he starts after *Shabbat* on Sunday, he will only desecrate one *Shabbat*. We insist that he begin medication immediately, and thus desecrate this *Shabbat* as well] since there is a possibility of [a future] danger to life, and whenever there is a possibility of danger to life it supersedes [the laws of] *Shabbat*.

(7) If a pile of rubble collapsed on someone, and there is a doubt as to whether or not he is underneath, or there is a doubt whether or not he is alive, or whether he is an Israelite, or an idolater, they must clear the pile for him. If he is found

רבנו עובדיה מברטנורא

אבל מאכילין אותו על פי עצמו ואע"פ שהבקיאים אומרים אינו צריך: ו' בולמוס. חולי האוחז מחמת רעבון ומסוכן למות. וכשמראיתו חוזרת, בידוע שנתרפא: כלב שוטה. רוח רעה שורה עליו. וסימנים שלו, פיו פתוח, רירו נוטף, אזניו סרוחות, וחנבו מונחת לו בין ירכותיו, ומהלך על צדי רשות הרבים, ויש אומרים אף גובה ואין קולו נשמע: אין מאכילין אותו מחצר כבד שלו. ואע"פ שנהגו הרופאים ברפואה זו, אינה רפואה גמורה להתיר לו איסור בהמה טמאה על כן: ור' מתיא בן חרש מתייר. קסבר רפואה גמורה היא. ואין הלכה כר' מתיא בן חרש: החושש בשניו. שמתחיל בשר החניכים להתאכל ומשם הולך לחיך ולגרון: מטילין לו סם. שורש עשב לרפואה: לו היום, שמא ימות לשבת הבאה, וכגון דאמדוהו לשתות סם זה לתמניא יומי, ויומא קמא שבתא, מהו דתימא לעכביניהו עד לאורתא כי היכי דלא ניהול עליה תרי שבתא, קמשמע לן: ז' מפקחין עליו. חופרין את הגל ומחפשין אחריו. ואם בדקו עד חוטמו, בין מלמעלה למטה, בין מלמטה למעלה, ולא מצאו בו נשמה, בידוע

ו מי שאחזו בלמוס, מאכילין אותו אפלו דברים טמאים עד שיאורו עיניו. מי שנשכו כלב שוטה, אין מאכילין אותו מחצר כבד שלו, ורבי מתיא בן חרש מתייר. ועוד אמר רבי מתיא בן חרש, החושש בגרונו, מטילין לו סם בתוך פיו בשבת, מפני שהוא ספק נפשות, וכל ספק נפשות דוחה את השבת: ז' מי שנפלה עליו מפלת, ספק הוא שם ספק אינו שם, ספק חי ספק מת, ספק נכרי ספק ישראל, מפקחין עליו את הגל. מצאוהו חי,

alive [though he may live only for a short while] they clear the rest off him [and pull him out] and if he is found dead they leave him [till after the *Shabbat*].

מִפְּקָחִין עָלָיו. וְאִם מָת, יִנְיָחוּהוּ: ח הַטָּאָת וְאִשָּׁם וְדָאֵי מִכְּפָרִין. מִיְתָהּ וַיּוֹם הַכְּפוּרִים מִכְּפָרִין עִם הַתְּשׁוּבָה. הַתְּשׁוּבָה מִכְּפָרֶת עַל עֲבֵרוֹת קָלוֹת עַל עֵשָׂה וְעַל לֹא תַעֲשֶׂה. וְעַל הַחֲמוּרוֹת הִיא תוֹלָה עַד שְׁיָבוֹא יוֹם הַכְּפוּרִים

(8) A [אשם] sin-offering and a [הטאת] guilt-offering

[with repentance] provide atonement for transgressions which were certainly committed [a sin-offering is brought for an unintentional transgression, which if one transgressed intentionally his punishment would be *karet*. A guilt-offering such as *asham gezeilot* is brought when one unintentionally denies under oath receipt of a deposit for safekeeping, or *asham meilot* is brought when one unintentionally misuses sanctified property]. Death and Yom Kippur [i.e., either, or (Tiferet Yisrael)] provide atonement with repentance. Repentance on its own provides atonement for lighter transgressions; [such as] for transgressions against positive commandments and negative commandments. But in the case of more severe transgressions it [repentance] suspends [punishment] until Yom Kippur comes and provides atonement. [The Gemara concludes: for the intentional transgression of a positive commandment — עשה or a negative commandment connected to a positive commandment — לאו הניתק לעשה and the unintentional transgression of a sin, which carries the penalty of lashes, repentance achieves full atonement. For the intentional transgression of a sin

רַבּוּ עוֹבְדֵיהֶּ מִבְּרִטְנוֹרָא

שהוא מת ושוב אין מפקחין עליו דכתיב (בראשית ז) כל אשר נשמת רוח חיים באפו: **מצאוהו חי מפקחין עליו**. לא נצרכא אלא שראו בו שאי אפשר שיחיה אלא חיי שעה ומיד הוא מת, קמשמע לן דמפקחין עליו בשביל אותו חי שעה: **מת אין מפקחין עליו**. הא קא משמע לן דאפילו לדברי האומר מצילין את המת מפני הדליקה, בהא מודה דאין מפקחין. דגבי דליקה התירו לטלטל המת ולהוציאו, דאי לא שרית ליה אתי לכבויו מתוך שאדם בהול על מתו. אבל הכא אי לא שרית ליה לפקח את הגל מאי אית ליה למעבד דדהוי איסורא דאורייתא דנשרי הא מקמי הא: **ח הטאת ואשם ודאי מכפריים**. עם התשובה. ולא חש התנא להזכירה, דמסתמא כשהוא מביא חטאתו ואשמו כבר עשה תשובה, שאם לא היה מתחרט לא היה מביא קרבן: **אשם ודאי**. כגון אשם גזילות ואשם מעילות: **על עשה ועל לא תעשה** הניתק לעשה, תשובה מכפרת. אבל לא תעשה שיש בה מלקות תשובה תולה ויום הכפורים מכפר. ומסקנא דמלתא בגמרא, שאם הויד בעשה ובלאו הניתק לעשה או שגג בלא תעשה שיש בה מלקות, ועשה תשובה, אינו זו משם עד שמוחלין לו. ואם הויד בלאו שיש בו מלקות שתובה תולה ויום הכפורים מכפר. ואם שגג בחייבי בריתות ומיתות בית דין, החטאת מכפרת עם התשובה. ואם הויד בהם, תשובה ויום הכפורים תולין, ויסורין ממרקין. והני מילי, כשלא

which carries the penalty of lashes, repentance achieves an abeyance of judgement, and Yom Kippur achieves full atonement. For those unintentional transgressions, which carry the penalty of *karet* or capital punishment if transgressed intentionally, a sin-offering and repentance achieve full atonement. For the intentional transgressions of sins carrying the penalty of *karet* or capital punishment, repentance and Yom Kippur achieve an abeyance of judgement. Full

atonement is only achieved through suffering. For sins that cause desecration of the Name [—חילול השם] full atonement is only achieved when the sinner dies. During the Temple era the he-goat which was sent to Azazel achieved full atonement for all sins, regardless of their severity, with the exception of sins committed against another person. That requires seeking his forgiveness.]

(9) One who [sins and] says [twice]: I will sin and repent, I will sin and repent [since he sinned twice he does not depart from this practice easily and convinces himself that he really did not sin thus] an opportunity to repent is not given to him. [If one says:] I will sin and Yom Kippur will atone for me, Yom Kippur does not atone for him. For those transgressions that are between a person and God, Yom Kippur atones, but for those transgressions that are between man and his fellow man, Yom Kippur does not provide atonement until he pacifies his fellow man. Rabbi Elazar ben Azariah expounded: “From all your sins before the Lord, you will be purified” (Leviticus 16:30), [meaning] for sins that are between man and God, Yom Kippur provides atonement, but for sins that are between man and fellow man Yom Kippur does not provide atonement until he pacifies his fellow man. Rabbi Akiva says: Fortunate are you O Israel! Before whom

רבנו עובדיה מברטנורא

חלל את השם, כלומר שלא חטא והחטיא אחרים. אבל אם חלל את השם, אין כפרתו נגמרת עד שימות. וכל זה בזמן שאין שם שעיר המשתלח, אבל בזמן שיש שעיר המשתלח, הוא מכפר על כל העבירות קלות וחמורות, חוץ מעבירות שבין אדם לחבירו שאין מתכפר לו עד שיצה את חבירו: **אחטא ואשוב ואחטא ואשוב**. תרי זמני: אין מספיקין בידו וכו', שכיון שעבר עבירה ושנה בה, שוב אינו פורש ממנה לפי שדומה עליו כהיתר:

do you purify yourselves? [And] who purifies you? Your Father in Heaven! As it is said: “I will sprinkle upon you pure water and you shall become purified” (Ezekiel 36:25), and it is further said: “The hope [מקוה] of Israel is the Lord” (Jeremiah 17:13), just as a *mikvah* purifies the defiled so too, does the Holy one Blessed is He, purify Israel.

מטהרין, ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים, שנאמר, (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם. ואומר, (ירמיה יז) מקוה ישראל יי, מזה מקוה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל: